

DUALIZMUS KORI VÁROS

A fejlődő Szombathely.

Élapokon több sikerült képet mutatunk be, melyek városunk néhány részletét s néhány nevezetesebb középületét ábrázolják.

Ez alkalom kedvező arra, hogy megemlékezzünk azon bámulatos előrehaladásról, arról a csodálatosan gyors fejlődésről, melynek köszönhető, hogy Vasvármegye székvárosa két évtized alatt

kiterjesztette határait, megkészserezte lakóinak számát és ma jogosan kíván helyet magának, a Dunántúl legelső központjai sorában.

Szombathely város polgársága jókor megértette a kor intő szövegét. Akkor, midőn hasonló terjedelmű városok kupa-panaszai félve, rettegve vonultak el a kisvárosi ósdi-
ság bástyái mögé: Szombathely város régi polgárai-
ban már élt az elő-
rehaladás iránt való vágy, a reformok szükségé-
nek érzete, a kultúra igaz szeretete.

Lelkes buzgalommal járultak minden oly eszme megvalósításához, mely hivatva volt a várost előbbre vinni, mely alkalmasnak mutatkozott arra, hogy

Szombathely kiemelkedjék azon vidéki központok sorából, melyeket mi sem jellemez inkább, mint a városi jelleg tökéletes hiánya. E buzgó, munkás és áldozatkész polgárság művét kell látnunk a mai Szombathelyen.

Nem szabad elhallgatnunk, hogy Vasvármegye törvényhatósága, e hatalmas municzipium, adta

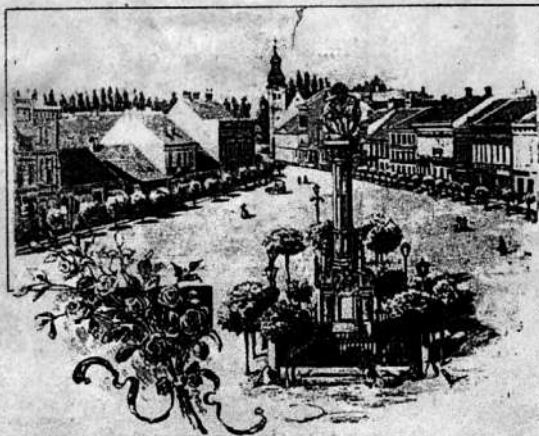
kezébe polgárságunknak az eszközöket, hogy a haladás és fejlődés nagy munkáját végrehajthassa.

Gyengéd szeretettel csüngött székvárosán Vasvármegye, « annak felvirágzásában, erőteljes fellendülésében, saját pezs-gő életének, saját kulturális fejlettségének tükrét kívánta nyújtani.

Hálás szívvel kell beismernünk, hogy Szombathely mai virágzásának, jövő

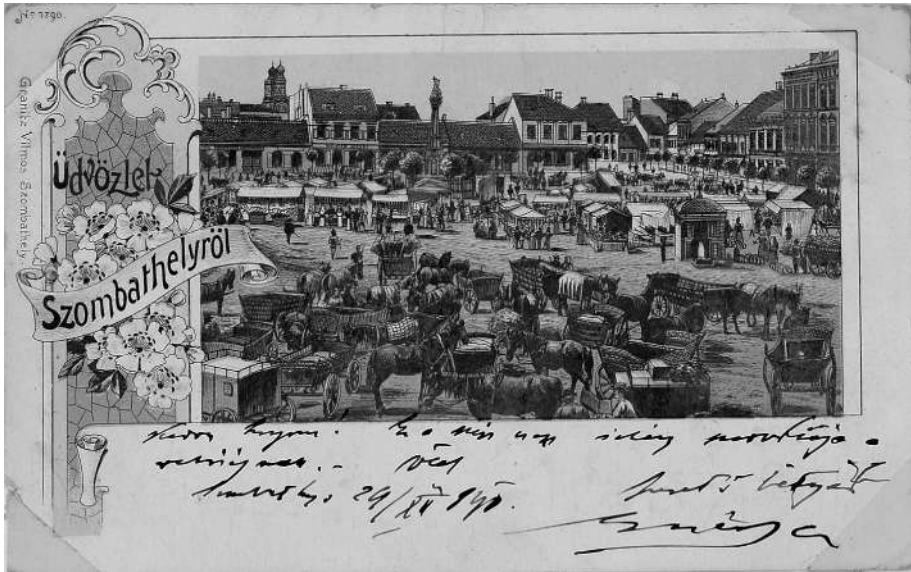
nagyságának alapjait a municzipium nagylelkű pártfogása rakta le.

Bárhova tekintünk, mindenütt oly intézmények csiráit észleljük, melyek gondos ápolás mellett kétségkívül megfogják aranyozni a jövőt. E

Gyöngyös-utca.

Vasvármegye 1890. december 25. 1. o.

Horváth Boldizsár tér

A nagyobb magyar vidéki városok már évszázadok óta jelentősebb városok és emporiumok, és jelenlegi állapotuk hosszú, lassú fejlődés eredménye; Szombathely pedig néhány év lefolyása alatt 1896—1901-ig amerikai módon fejlődött modern várossá.

Lakosainak száma az 1700-ik évben 1000, 1815-ben 3600, 1857-ben 5900, 1863-ban 7000, az 1902-ik évben pedig már 25.000-re növekedett.

Rohamos fejlődése 1896-ban kezdődött. Öt év alatt az ország egyik legelőrehaladottabb városa lett. Vízvezetéke, melyet elektromos erő tart üzemben, és jól sikerült csatornázása a város egész területére ki van terjesztve. Ennek különös jelentősége más városokban aligha jutott oly mértékben érvényre, mint Szombathelyen, mert a csatornákat és vízvezetékét, nemkülönben az utcaburkolatokat több újonnan nyitott utcában, ahol még ház alig volt, mégis szintén megépítették, s ily módon hatalmas lendületet adtak e városrészek fejlődésének.

A városnak van villamos és gázvilágítása, valamint villamos közúti vasútja. Tizenhat tere és utcája egész szélességében aszfaltburkolattal van ellátva. Az aszfaltgyalogjárók minden irányban a város külső széléig vezetnek. A utcák tisztasága — az ideérkező idegenek kijelentése szerint — mintaszerű. A kávéházak és vendéglők forgalma oly élénk, mint a legnagyobb városokban szokott lenni. Egyszóval teljesen modern város.

Bodányi Ödön: Szombathely város fejlődése 1895–1910-ig és műszaki létesítményei. Budapest: Pátria Ny., 1910. 6., 8. o. (részlet)